

# BISERICA PRIMARĂ ÎN CREȘTINISMUL CONTEMPORAN

Ierom. drd. Nicolae Danco

## THE PRIMARY CHURCH IN CONTEMPORARY CHRISTIANITY

**Abstract:** Today's religious syncretism proposes to choose between many variants in which Christians can address to God. A combination of teachings often foreign to Christian teaching. Its most dangerous part is that it has spreaded out among the Christians that it does not matter where and how you pray, God is the same everywhere. Is this really true? As we are looking at this aspect only from a christian point of view, there are a lot of christian cults that have appeared throughout history, different from the Church of Christ, which offers many solutions for redemption, often adapted to the requirements of the society. Personally, as a person whose soul seeks to be saved, it is very important for me to get to know whether i am working for my redemption in the Church of Jesus or in another gathering which calls itself „apostolic” and which pretends to be from Jesus, but it is actually not. Why it is so overriding this detail? It is principal, because Jesus Christ warns us to beware of „lying prophets” and „lying christs”, who even if they speak in the name of Christ, they will not be from Christ, because they provide a half-Truth. This half-Truth is called also a lie.

That' s why it is more important than any other consideration to find a method or a manner which can lead us to the true Church of Jesus Christ, where we could rescue our souls. Of course, there are planty of methods which could help in this case, but the method that I want to submit in this article is „the filter of the Early Church”. Through this mechanism, after two thousand of years, i can realize which worship from dozens of contemporary Christian cults is the true Church of Jesus Christ.

**Keywords:** syncretism, christians, primary church, contemporary times

## Introducere

Oamenii din zilele noastre sunt nevoiți să aleagă de foarte multe ori din ceea ce le oferă societatea contemporană, multe lucruri, idei, teorii etc., fără să le știe proveniența, calitatea, și efectele în timp. Dacă dorim să știm date

istorice din viața strămoșilor noștri, nu este destul să citim o carte de istorie iar mai apoi să ne facem o idee despre cum au fost sau cine au fost strămoșii noștri, pentru că în foarte multe cazuri putem afla sau învăța, o istorisire falsă despre ceea ce s-a întâmplat în trecut. Nu este destul să citești o carte de istorie, ci este foarte important să știi cine prezintă aceste date, și ce scop urmărește când le prezintă. Dacă autorul pe care îl citești îți prezintă subiectiv trecutul poporului tău, vei ajunge să crezi că acele informații descoperite sunt într-adevăr o realitate istorică. Dacă vei avea contact cu cineva care știe și prezintă istoria nu subiectiv, ci obiectiv, și nu caută să ascundă adevărul, cu un astfel de om vei ajunge să te contrazici, neștiind de fapt că tu ai acumulat informații ciuntite din adevărul istoric. Tocmai de aceea este foarte important să cercetez și să aflu dacă sursa din care eu caut să aflu adevărul, merită sau nu să-i dau importanță.

Același principiu îl putem aplica și în aflarea Adevărului creștin. Societatea contemporană ne pune pe tavă o mulțime de culte creștine și ne inspiră ideea că nu contează unde și cu cine mergi să te rogi. Oare este așa? Dacă privim puțin în paginile Scripturii putem afla că este foarte important să fi în Adevăr. Multe sunt locurile în care ni se spune că apostolii se îndepărtau de acei oameni care propovăduiau o învățătură creștină ciuntită sau greșită (Matei 7, 15; II Timotei 4, 3; Tit 3, 10), pentru că Adevărul este deplin. Același principiu îl confirmă și Biserica creștină Primară prin numeroasele ei mărturii în acest sens<sup>1</sup>.

Faptul că nu cred în „diversitatea bisericii lui Hristos”, propusă în zilele noastre, și nu cred că Harul lui Dumnezeu poate fi aflat în altă parte decât în Biserica lui Hristos, nu înseamnă că desconsider lucrarea bună (filantropică, misionară, culturală etc.) a celorlalte culte creștine. Lucrarea mântuirii este cel mai important scop pe care omul trebuie să-l aibă în viață, și să fie sigur că îl lucrează în Biserica lui Hristos. Sigur, nu putem afirma cine se mântuiește

<sup>1</sup> Sfântul Ignatie Teoforul: „*Nimeni să nu facă fără episcop ceva din cele ce aparțin Bisericii. Acea Euharistie să fie socotită bună, care este făcută de episcop sau de cel căruia episcopul i-a îngăduit*” (VII, 1); „*cel care face ceva fără știrea episcopului, acela slujește diavolului*”, *Epistola către Smirneni IX, 1*, în col. PSB, vol 1, EIBMBOR, București, 1979, p. 184-185.

Tertulian: „*...putem să le cerem să-și dea la iveală obârșia bisericilor lor; să se desfășoare șirul episcopilor lor; precum urmează unul după altul așa încât cel dintâi episcop al lor să poată avea înaintaș pe vreunul dintre Apostoli... Căci în acest chip Bisericile apostolice fac cunoscute pomelnicele lor: Biserica Smirnei istorisește că Policarp a fost înscăunat de către Ioan Apostolul; tot astfel Clement al Romei a fost sfințit de către Petru. Iată cum și celelalte Biserici arată de obicei pe aceia care puși episcopi de către Apostoli au butași ai seminței apostolești*”. *Contra ereziilor 32, 1-3*, în col. PSB, vol 3, EIBMBOR, București, 1981, p. 161.

Sfântul Ciprian: „*...de aceea unii din proprie inițiativă, fără rânduială divină se fac șefi unor grupări din afară și, fără vreo lege sau dispoziție superioară își iau numele de episcop, fără să le fi încredințat cineva episcopatul. Aceștia precum îi arată Duhul Sfânt în psalmi, se așează pe scaunul ciumei, ei sunt molima care distruge credința, falsificatori ai adevărului. Vorba lor se strecoară ca un cancer (II Timotei 2, 17), lucrarea lor toarnă în sufletele și în inimile tuturor otrava morții*”. *Despre Unitatea Bisericii Ecumenice, X*, în col. PSB, vol 3, EIBMBOR, București, 1981, p. 441.

și cine nu se mântuiește. Hristos este singurul în măsură să spună acest lucru, însă eu trebuie să mă asigur, și am această posibilitate prin cercetare, să aflu care este adevărata Biserică a lui Hristos.

Pentru a fi și mai sigur de alegerea făcută, este foarte important să folosesc „filtrul” Bisericii Primare, prin care eu pot verifica dacă o dogmă creștină este sau nu explicată corect. Faptul că multe culte din zilele noastre își acordă titlul de „Biserică apostolică”, nu înseamnă că ele și sunt.

Dacă port haine tradiționale din zona Maramureșului, aceasta nu înseamnă că eu am dreptul să mă numesc maramureșan sau să afirm că strămoșii mei sunt din această zonă. De ce? Pentru că această informație poate fi verificată și pot fi descoperit ca fiind un mincinos.

Atunci când cineva afirmă că biserica din care face parte este apostolică, el trebuie să demonstreze acest lucru. Faptul că se identifică și găsește, ca și cult, anumite asemănări cu Biserica Apostolică descrisă în paginile Scripturii, nu îi dă dreptul să se numească pe sine așa. Dacă nu poate demonstra o continuitate de-a lungul istoriei creștine a ceea ce zice, dacă nu demonstrează că explicațiile pe care le învățăturilor creștine au fost crezute și propovăduite de Biserică de-a lungul secolelor, chiar dacă aduce argumente scripturistice, acestea toate demonstrează că sunt explicații false.

După cum am amintit și mai sus, consider că una dintre cele mai bune metode cu ajutorul căreia eu ca și creștin dezorientat pot să aleg calea cea bună care duce spre Biserica autentică, este „filtrul Bisericii Primare”. Prin acesta eu pot să văd dacă un anumit cult explică sau nu corect o învățătură creștină.

În continuare doresc să trec prin acest „filtru” una dintre învățăturile contradictorii dintre ortodoxie și neoprotetantism (baptiști și penticostali), botezul.

### **Botezul în doctrina ortodoxă**

În Scriptură. Fundamentul acestei învățături îl avem pus de Însuși Mântuitorul nostru Iisus Hristos atunci când spune: „Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă” (Matei 28, 19-20; Marcu 16, 15-16). Potrivit acestor cuvinte înțelegem necesitatea acestei nașteri din nou prin baia botezului, pentru că doar așa devenim oameni noi, renăscuți în Hristos (Galateni 3, 27). Botezul este necesar omului spre mântuire, fiind baza vieții duhovnicești fără de care nu poate intra în împărăția cerurilor: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în Împărăția cerurilor” (Ioan 3, 5). Tocmai de aceea el este dăruit tuturor fără a ține seama de vârstă, sex, rasă etc<sup>2</sup>.

<sup>2</sup> Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, III, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2010, p. 39.

Botezul se dă spre iertarea păcatelor: „pocăiți-vă și să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre...” (Faptele Apostolilor 2, 38). Copiii le șterge păcatul strămoșesc, iar celor maturi pe lângă păcatul strămoșesc le iartă și toate păcatele până la momentul renașterii prin apa botezului (Faptele Apostolilor 22, 16; Tit 3, 5)<sup>3</sup>. Scriptura confirmă indirect faptul că botezul era dăruit și celor mici, în măsura în care un matur își asuma creșterea lui în învățătura lui Hristos. Tocmai de aceea sunt amintite câteva cazuri în care era botezat maturul „cu toată casa lui”<sup>4</sup> (Faptele Apostolilor 16, 15, 33; 18, 8).

Botezul se săvârșește prin întreita afundare în numele Sfintei Treimi (Matei 28, 19).

Pe lângă nașterea din apă, creștinul se renaște și prin Duhul Sfânt (Ioan 3, 5; Faptele Apostolilor 8, 15-17), har pe care îl primește în dar, nu în urma unei nevoințe. Dacă la început această „naștere din Duh” se primea prin punerea mâinilor, a ajuns peste ani de zile să fie primită prin ungerea cu untdelemn sfințit, deoarece creștinii s-au înmulțit iar episcopul neputând ajunge fizic la toți cei botezați, invoca Duhul Sfânt asupra untdelemnului, dând astfel și preoților puterea de a-i renaște pe creștini în Duhul Sfânt atunci când erau pecetluiți cu acesta.

Potrivit acestor texte scripturistice putem afirma că botezul se oferă tuturor, chiar și copiilor, prin întreita afundare în apa baptismală spre iertarea păcatelor și dobândirea Sfântului Duh.

**Biserica Primară.** Învățătura Scripturii prezentată mai sus este regăsită în rânduiala cultică a creștinilor de după moarte Apostolilor. De asemenea, putem observa cum se formează în timp ritualul botezului pe care îl avem și noi astăzi.

Dacă Scriptura nu este foarte explicită când este vorba de botezul copiilor sau de modul de administrare practic al acestei Taine, primele mărturii nescrituristice aduc lumină în acest sens.

Prima informație despre botez o aflăm în Învățătura celor 12 Apostoli (Didahia), unde se specifică faptul că acesta era săvârșit în Numele Sfintei Treimi, prin afundare, doar ca excepție acesta putând fi săvârșit prin turnare<sup>5</sup>, în cazul în care nu aveau acces la un râu sau un vas cu apă potrivit pentru oficierea tainei. Interesant este că această scriere, oferă detalii legate și de materia tainei, apa, care trebuie să fie proaspătă și rece, doar ca excepție ea poate fi și caldă. Cel care se botează este îndemnat să postească cel puțin o zi sau două înainte, atât el cât și cel care botează, dar și cei care participă la botez<sup>6</sup>.

În zorii secolului al II-lea, Sfântul Ignatie Teoforul († 107), precizează necesitatea oficierei botezului doar de către episcop<sup>7</sup>, și vede botezul ca o armă<sup>8</sup>

<sup>3</sup> *Ibidem*, p. 50.

<sup>4</sup> *Ibidem*, p. 62-66.

<sup>5</sup> Învățătura celor 12 Apostoli, în col. PSB, vol. 1, București, EIBMBOR, 1979, p. 28.

<sup>6</sup> *Ibidem*.

<sup>7</sup> Sfântul Ignatie Teoforul, *Epistola către Smirneni*, VIII, 2, în col. PSB, vol. 1, București, EIBMBOR, 1979, p. 184.

<sup>8</sup> *Idem*, *Epistola către Policarp*, VII, 2, p. 189.

cu ajutorul căreia creștinul s-a dezbrăcat de omul cel vechi, ajutându-l să devină un om nou în Hristos. Celelalte scrieri din acest secol care dau detalii despre botez, tratează această taină mult mai profund, arătându-ne că punerea în practică a acestuia este în acord cu scrierile apostolice. Chiar dacă Epistola lui Barnaba are o autenticitate îndoielnică, ea ne oferă un detaliu prețios prin care ne spune că botezul aduce cu sine iertarea păcatelor și se săvârșește prin afundare<sup>9</sup>. Marele apologet creștin, Sfântului Iustin Martirul († 165), ne spune că învățătura lui Hristos era propovăduită oamenilor în timpul său, și doar acele persoane care erau cu adevărat încredințate că această învățătură nu este un basm, ci o realitate, și și-o asumau punând-o în practică, erau acceptați în comunitate. În această perioadă atât candidatul la botez, cât și comunitatea creștină postea și se ruga pentru iertarea păcatelor celui care urma să devină creștin<sup>10</sup>. După ce erau încredințați de seriozitatea catehumenului, acesta era dus la un loc cu apă unde era renăscut în numele Sfintei Treimi<sup>11</sup>, specificând că această poruncă o au de la Însuși Hristos. Dacă în Didahie ni se spune că apa trebuie să fie proaspătă și rece, Sfântul Iustin ne spune că apa botezului nu era o apă oarecare, deoarece se invoca asupra ei de către întăistător numele lui Dumnezeu<sup>12</sup>. În secolul următor se specifică faptul că apa botezului era sfințită de către întăistător înainte de botez. Un ultim scriitor creștin pe care doresc să-l amintesc din această perioadă de sfârșit de secol II, este Sfântul Irineu al Lyonului († 202), care aminteste că Hristos a venit să-i renască (prin botez) pe toți oameni inclusiv pe copii<sup>13</sup>.

Secolul al III-lea abundă de informații baptismale foarte detaliate în care se prezintă rânduiala botezului, desigur una mult mai simplă în comparație cu cea pe care o avem noi astăzi. Tot în această perioadă aflăm informații despre practica botezului copiilor, care cu siguranță nu a fost o regulă sau obligație, precum nu este nici astăzi, însă constatăm că Biserica Primară nu

<sup>9</sup> „Noi cei care ne coborâm în apă plini de păcate și murdărie, ne ridicăm plini de roade în inimă, având, în Duhul, frica și nădejdea în Iisus”, *Epistola către Barnaba*, XI, 11, în col. PSB, vol. 1, București, EIBMBOR, 1979, p. 129.

<sup>10</sup> Sfântul Iustin Martirul, „(candidații) sunt învățați să se roage și să ceară de la Dumnezeu, postind, iertarea păcatelor pe care le-au săvârșit mai înainte, în timp ce noi, la rândul nostru, ne rugăm și postim laolaltă cu ei”, *Apologia I*, LXI, în col. PSB, vol. 2, București, EIBMBOR, 1980, p. 66.

<sup>11</sup> *Ibidem*, „ei sunt conduși de noi undeva, unde este apă și sunt renăscuți acolo... primesc o baie în apă, în numele Părintelui tuturor și Stăpânului Dumnezeu și al Mântuitorului nostru Iisus Hristos și al Sfântului Duh”. Sfântul Irineu al Lyonului *Contra ereziilor, Dovedirea credinței apostolice*, III: „am primit un botez spre iertarea păcatelor în numele lui Dumnezeu Tatăl și în numele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Cel întrupat, mort și înviat, și în Duhul Sfânt al lui Dumnezeu; că acest botez e pecetea vieții veșnice și nașterea din nou în Dumnezeu” apud, Diacon Ioan I. Ică jr., *Canonul Ortodoxiei, Canonul Apostolic al Primelor Veacuri*, Sibiu, Editura Deisis, 2008, p. 496.

<sup>12</sup> *Ibidem*, p. 67.

<sup>13</sup> Sfântul Irineu al Lyonului, *Contra ereziilor*, II, 22., „El a venit să mântuiască pe toți oamenii întru Sine... pe cei care s-au născut prin El din Dumnezeu, adică pe prunci, pe copii, pe adolescenți, pe tineri și pe oamenii în vârstă”. apud Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș, *Aflarea sau respingerea falsei cunoașteri sau Contra ereziilor*, București, Editura Teologie pentru azi, 2007, p. 267.

era străină de această practică atât de controversată în zilele noastre. Unul din primii scriitori creștini ai secolului al III-lea care prezintă rânduiala botezului cu mai multe detalii este Tertulian (†240). Acesta ne spune că cel care vine la credința creștină este refăcut prin baia botezului<sup>14</sup>, însă nu prin puterea apei, ci Dumnezeu este cel care dă putere apei prin invocarea numelui Său, ca astfel catehumenul să fie partaș la roadele jertfei lui Hristos. Asemenea lui Tertulian și Ipolit, episcop al Romei (†236), vorbește despre botez, amintind mai întâi că cel care dorește să primească această taină trebuie să fie mai întâi cercetat dacă și-a însușit învățăturile de credință creștină. Pentru acesta trebuiau să garanteze și cei care îl aduceau spre botez<sup>15</sup> (nașii din zilele noastre) pe necredincioși. După ce episcopul era încredințat de sinceritatea candidatului înainte de botez, acesta trebuia să se pregătească cu post și rugăciune iar mai apoi supus exorcizării, pentru a fi îndepărtate toate duhurile cele necurate<sup>16</sup>. În ziua botezului episcopul trebuia să sfințească apa<sup>17</sup>, care trebuia să fie luată dintr-un râu și mai apoi erau aduși candidații la botez. Ipolit amintește că erau botezați atât copii, cât și adulții laolaltă, de aceea stabilește o anumită ordine, și anume, mai întâi să fie botezați copii<sup>18</sup>, apoi bărbații și la urmă femeile. Li se mai citeau încă o dată exorcizările și urmau lepădările candidaților de cel rău. Erau unși cu untdelemn pe tot trupul gol și erau băgați în apă, iar la fiecare afundare ei trebuiau să mărturisească credința lor în Sfânta Treime, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. După ce ieșeau din apă, născuți din nou și iertați de toate păcatele, erau unși din nou cu untdelemn<sup>19</sup> și mai apoi împărtașiți cu Trupul și Sângele lui Hristos<sup>20</sup>.

Epoca de aur a secolului IV în care trăiesc și propovăduiesc marii Părinți ai Bisericii, ne prezintă botezul cu o rânduială mult mai bine definită, care nu era diferită foarte mult de cea din secolul anterior. Dacă aruncăm o privire asupra operelor părinților care tratează problema baptismală, vom observa că deși sunt din zone diferite ale creștinătății, au aceeași concepție despre botez. Ca și ceilalți scriitori creștini din secolele anterioare, ei mărturisesc că botezul este o renaștere a celui botezat, o curățire a păcatelor<sup>21</sup> și nicidecum un simbol sau o simplă rememorare a momentului biblic. Cei care urmau să fie botezați, după o

<sup>14</sup> Tertulian, *Despre suflet (De anima)*, în col. PSB, vol. 3, București, EIBMBOR, 1981, p. 315.

<sup>15</sup> Ipolit din Roma, *Traditia Apostolică, XX, apud* Diacon Ioan I. Ică jr., *op.cit.*, p. 580.

<sup>16</sup> *Ibidem*.

<sup>17</sup> De sfințirea apei amintește și Sfântul Ciprian în Epistola LXX „*Trebuie însă ca apa să fie mai întâi curățită și sfințită de preot, ca ea să poată spăla prin Botez păcatele omului care se botează*”.

<sup>18</sup> *Epistola XXI*, Episcopul Ipolit aminteste aici de nașii copiilor care pot vorbi în locul celor mici: „*să fie botezați mai întâi copii. Și toți care pot vorbi pentru ei să vorbească. Pentru cei care nu pot vorbi să vorbească părinții lor sau cineva din neamul lor*”.

<sup>19</sup> Sfântul Ciprian în Epistola LXX spune că acest untdelemn se sfințește în altar „*untdelemnul cu care sunt miruiți cei botezați este sfințit în altar, la euharistie*”.

<sup>20</sup> Ipolit din ROMA, XXI, *op. cit.*, p. 580-582.

<sup>21</sup> Sfântul Chiril al IERUSALIMULUI, *Cateheze, Procateheze, 16*, București, EIBMBOR, 2003, p. 15.

îndelungă catehizare<sup>22</sup>, înainte de botez trebuiau să fie supuși anumitor exorcizări<sup>23</sup> cu fața spre apus pentru a se lepăda de diavol<sup>24</sup>. După această mărturisire se întorceau cu fața spre răsărit și mărturiseau unirea cu Sfânta Treime. Fiind în fața baptisteriului, dezbrăcați de toate hainele, aceștia erau unși pe tot corpul cu untdelemn sfințit, apoi coborâți în apă și afundați de trei ori în numele Sfintei Treimi rostindu-se și formula: „*Se botează (N) în numele Tatălui, și al Fiului și al Sfântului Duh*”<sup>25</sup>. După ce ieșeau din apa botezului erau unși cu Mir pe frunte și pe celelate organe ale simțurilor, astfel fiind pecetluiți cu Duhul Sfânt<sup>26</sup>. Din acest moment ei puteau fi numiți creștini<sup>27</sup>. Cei din jur fiind cuprinși de multă veselie și bucurie îi înconjurau<sup>28</sup> pe cei nou botezați, îi îmbrățișau și mai apoi erau dusi să se împărtășească cu Trupul și Sângele lui Hristos<sup>29</sup>.

Botezul copiilor este amintit și în această perioadă de Sfântul Ioan Gură de Aur care ne spune: „*Mulți cred că singurul dar (al botezului) este iertarea păcatelor. Noi însă am numărat zece vrednicii. De aceea și botezăm copii, deși nu au păcate: ca să li se adauge sfințenia, dreptatea, înfierea, moștenirea, înfrățirea, să fie mădulare ale lui Hristos, să devină sălaș al Duhului*”<sup>30</sup>.

### **Botezul în doctrina neoprotestantă.**

Pentru neoprotestanți<sup>31</sup> Botezul nu este o taină<sup>32</sup>, ci doar un simbol al morții și învierii cu Hristos<sup>33</sup>, apa botezului neavând nicio putere curățitoare<sup>34</sup>. Botezul este văzut mai mult ca un legământ pe care credinciosul îl face înaintea comunității, angajându-se ca din acel moment să-L urmeze deplin pe Hristos prin credința și faptele lui. Nașterea din nou se petrece cu mult înainte de botezul propriu-zis, ea fiind acel moment când omul devine credincios și își

<sup>22</sup> La această catehizare participau și nașii lor, ne spune Sfântul Ioan Gură de Aur, care erau garanții lor atât înainte, cât și după botez. *Cateheze baptismale, II, 15*, Sibiu, Editura Oastea Domnului, 2003, p. 16.

<sup>23</sup> *Ibidem, II, 12.*

<sup>24</sup> Sfântul Chiril al IERUSALIMULUI, *Cateheza I Mistagogica, 2-4*, p. 342-344; Sfântul Ioan GURĂ DE AUR, *Cateheze baptismale, II, 20*; Sfântul Ambrozie, *Despre Sfintele Taine, II, 5*, în col. PSB, vol. 53, București, EIBMBOR, 1994, p. 10.

<sup>25</sup> Sfântul Ioan GURĂ DE AUR, *Cateheze baptismale, II, 26*, p. 19.

<sup>26</sup> Sfântul Chiril al IERUSALIMULUI, *Cateheza II Mistagogica, 2-4*, p. 352.

<sup>27</sup> *Ibidem, 5*, p. 353.

<sup>28</sup> Sfântul Ioan GURĂ DE AUR, *Cateheze baptismale, II, 27*, p. 19.

<sup>29</sup> *Ibidem*. Caută și Sfântul CHIRIL AL IERUSALIMULUI, *Cateheza IV Mistagogica, 1-3*, p. 355-356.

<sup>30</sup> Sfântul Ioan GURĂ DE AUR, *Cateheze baptismale, III, 6*, p. 21.

<sup>31</sup> În cele ce urmează voi prezenta învățătura despre botez a Cultului Baptist și Penticostal.

<sup>32</sup> *Mărturisirea de credință a Cultului Creștin Baptist*, București, Editura Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România, 2009, p. 21.

<sup>33</sup> [http://www.cultulpenticostal.ro/wp-content/uploads/Marturisirea-de-credinta .pdf](http://www.cultulpenticostal.ro/wp-content/uploads/Marturisirea-de-credinta.pdf), p. 12.

<sup>34</sup> William W. Menzief, Stanley M. Horton, *Doctrina Biblice. O perspectivă Penticostală, sine loco*, Editura Life, 2000, p. 122.

asumă o nouă viață cu Hristos<sup>35</sup>. Aceasta se realizează prin ascultarea Cuvântului lui Dumnezeu, fiind o lucrare divină (I Petru 1, 22; Iacob 1, 18). Ea produce o schimbare radicală în viața omului, nu doar o îmbunătățire (II Corinteni 5, 17; Coloseni 3, 9-10). Fără această „naștere din nou”, oricât s-ar strădui omul, faptele lui bune sunt falimentare.

Sunt identificate trei momente separate în viața omului credincios, nașterea din nou, botezul cu apă și botezul cu Duh Sfânt<sup>36</sup>. Nașterea din nou îl ajută pe om să facă fapte vrednice de mântuire, apoi face un legământ public de a-L urma pe Hristos primind simbolic botezul, iar mai apoi este primit botezul Duhului Sfânt, care la Penticostali este „confirmat de vorbirea în limbi”<sup>37</sup>.

Botezul în viziunea neoprotestantă nu se dă spre iertarea păcatelor, el se dă credinciosului că este mântuit, nu spre a fi mântuit<sup>38</sup>. El nu poate curăți păcatele omului, calitatea aceasta având-o doar Sângele lui Hristos, fiind doar o mărturie publică a celui care a primit curățirea de păcate (Fapte 8, 13, 21, 23; I Petru 3, 21, texte ale Scripturii după traducerea lui Cornilescu)<sup>39</sup>.

Botezul după cum spune și cuvântul grecesc „baptizo”, se săvârșește prin afundare și nu prin stropire, doar în cazurile de boală se poate face o excepție. Afundarea se face doar o singură dată invocându-se numele Sfintei Treimi (Matei 28, 19)<sup>40</sup>.

Când vine vorba de botezul copiilor, neoprotestanții sunt împotriva acestei practici. Nu sunt de acord cu botezul copiilor aducând ca argument textul scripturistic de la Marcu 16, 16: „*Cel ce va crede și se va boteza, se va mântui; iar cel ce nu va crede, se va osândi*”<sup>41</sup>. Acest text desfințează teoria mai sus amintită, și anume, botezul se dă cu adevărat spre mântuire, nu unui om mântuit. Iar ceea ce privește botezul copiilor, el nu poate fi invocat, pentru că Hristos când le spune aceste cuvinte Apostolilor nu îi trimite să propovăduiască printre creștini, ci între păgâni și evrei care nu l-au primit ca Mântuitor. Scriptura nu aminteste cum erau botezați copiii creștinilor, acest lucru putându-se observa și constata doar în Biserica Primară. Trebuie să recunoaștem însă că în perioada primară a creștinismului botezul copiilor nu era obligatoriu, precum nu este nici astăzi. Fiecare familie creștină putea să decidă când se vor boteza copii

<sup>35</sup> *Mărturisirea de credință a Cultului Creștin Baptist, op. cit.*, p. 14-15. <http://www.culturnepenticostal.ro/wp-content/uploads/Marturisirea-de-credinta>. Pdf, p. 9.

<sup>36</sup> Ciprian BALABAN, *Istoria Bisericii Penticostale din România (1922-1989)*, Oradea, Editura Scriptum, 2016, p. 181.

<sup>37</sup> Trandafir SANDRU, *Dogmatica Bisericii lui Dumnezeu Apostolice Penticostale*, Oradea, Editura Metanoia, 2017, p. 252.

<sup>38</sup> *Ibidem*, p. 202.

<sup>39</sup> *Mărturisirea de credință a Cultului Creștin Baptist, op. cit.*, p. 21.

<sup>40</sup> *Ibidem*.

<http://www.culturnepenticostal.ro/wp-content/uploads/Marturisirea-de-credinta.pdf>, p. 12.

<sup>41</sup> *Ibidem*.



lor. Dacă pruncii ajungeau la maturitate fără botez, ei singuri aveau puterea să hotărască dacă se botează și când se botează.

Când intervine problema morții premature a copiilor care nu au reușit să primească Taina Botezului, este invocată explicația că ei se vor mântui prin credința părinților. Însă botezul nu poate fi primit spre mântuire prin credința părinților și a nașilor.

În concluzie putem afirma că în viziunea neoprotestantă botezul nu are calitatea iertării păcatelor, nu se săvârșește prin întretaia afundare și nu se poate dăruia copiilor care nu își pot mărturisi credința.

## Concluzie

La finalul celor prezentate mai sus pun înainte două tabele și fiecare dintre noi poate ajunge la o concluzie. În Primul Tabel voi prezenta învățătura de credință legată de Taina Botezului iar în Tabelul 2 voi prezenta rânduiala propriu-zisă a oficierei acestuia<sup>42</sup>.

Sfânta Scriptură Botezul:	Biserica Primară Sec. I-IV	Biserica Ortodoxă 2021	Neoprotestanți 2021
Se dăruiește spre mântuire și iertarea păcatelor	Da	Da	Nu
Se săvârșește prin întretaia afundare în Numele Sfintei Treimi	Da	Da	Nu (o singură afundare)
Se poate dăruia și copiilor pe baza credinței celor maturi	Da	Da	Nu
Se oficiază doar de către slujitorii Domnului	Da	Da	Da
După botez, creștinul primește Duhul Sfânt			Da

Tabel nr. 1, Învățătura despre Botez

<sup>42</sup> Pentru a prezenta rânduiala Botezului mă voi folosi de:

- Biblia sau Sfânta Scriptură, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2013.
- Învățătura Bisericii Primare despre Botez, prezentată în acest articol.
- Molitfelnic, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2013.
- Rânduiala neoprotestantă (baptistă și penticostală) a botezului vizionată pe:  
Botez Nou Testamental, Biserica Penticostală, Dej, disponibil la <https://www.youtube.com/watch?v=08RRNR4TkQI>  
Botez Nou Testamental, Biserica Baptistă, Oradea, disponibil la <https://www.youtube.com/watch?v=jYJungr-ZYE>

Biserica Primară	Biserica Ortodoxă	Neoprotestantism
-rug. De exorcizare; -lepădări de satana spre apus; -mărturisirea unirii cu Hristos spre răsărit; -sfințirea apei; -ungerea cu ulei sfințit -botezul prin întreita afundare; -ungerea cu mir, prin care se primește Duhul Sfânt; -împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului;	<b>-rug de exorcizare;</b> <b>-lepădările de satana spre apus;</b> <b>-mărt. Unirii cu Hristos spre răsărit;</b> <i>-rostirea Crezului;</i> <b>-rug. De sfințire a apei;</b> <i>-sfințirea untdelemnului</i> <b>-ungerea candidatului cu untdelemn</b> <b>-botez: întreita afundare</b> <i>-se citește Evangelia;</i> <b>-este uns cu Sf. Mir;</b> <b>-este împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului.</b>	Rugăciune colectivă Predică despre importanța botezului Cântări, poezii Mărturisirea candidatului ca îl va urma pe Hristos până la sfârșitul vieții Botezul printr-o singură afundare în Numele Sfintei Treimi

Tabel nr. 2, Rânduiala Botezului

## Bibliografie

### IZVOARE/SURSE

Biblia sau Sfânta Scriptură, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2013.

Ioan I. Ică jr., *Canonul Ortodoxiei, Canonul Apostolic al Primelor Veacuri*, Sibiu, Editura Deisis, 2008.

Molitifelnic, București, Edit. IBMO, 2013.

Sfântul Ignatie Teoforul, [col. Părinți și Scriitori Bisericești, vol 1], traducere, note și indici de Dumitru Fecioru, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1979.

Sfântul Iustin Martirul, *Apologia I*, [col. P.S.B., vol. 2], traducere, note și indice de Teodor Bodogae, Olimp Căciulă și Dumitru Fecioru, București, Edit. IBMBOR, 1980.

Sfântul Ciprian, *Despre Unitatea Bisericii Ecumenice*, [col. P.S.B., vol. 3], introducere, note și indici de Nicolae Chițescu, București, Edit. IBMBOR, 1981.

Sfântul Ambrozie, *Despre Sfintele Taine*, [col. P.S.B. vol. 53], traducere, introducere și note de Ene Braniște, București, Edit. IBMBOR, 1994.

## LITERATURĂ SECUNDARĂ

### Lucrări

Ciprian Balaban, *Istoria Bisericii Penticostale din Romania (1922-1989)*, Oradea, Editura Scriptum, 2016.

Dimitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, III, București, Edit. IBMO, 2010.

Dorin Octavian Picioruș, *Aflarea sau respingerea falsei cunoașteri sau Contra ereziilor*, București, Editura Teologie pentru azi, 2007.

*Marturisirea de credința a Cultului Crestin Baptist*, București, Editura Uniunea Bisericilor Crestine Baptiste din Romania, 2009.

Sfântul Chiril al Ierusalimului, *Cateheze*, București, Edit. IBMBOR, 2003.

Sfântul Ioan Gură de Aur, *Cateheze baptismale*, Sibiu, Editura Oastea Domnului, 2003.

Trandafir Sandru, *Dogmatica Bisericii lui Dumnezeu Apostolice Penticostale*, Oradea, Editura Metanoia, 2017.

William W. Menzief, Stanley M. Horton, *Doctrina Biblice. O perspectiva Penticostala*, Editura Life, 2000.

### SURSE WEB

Botez Nou Testamental, Biserica Penticostală, Dej, disponibil la: <https://www.youtube.com/watch?v=08RRNR4TkQI> (accesat 01.02.2021).

Botez Nou Testamental, Biserica Baptistă, Oradea, disponibil la <https://www.youtube.com/watch?v=jYJungr-ZYE> (accesat 01.02.2021).

Marturisirea de credința Penticostala, disponibilă la: <http://www.cultulpenticostal.ro/wp-content/uploads/Marturisirea-de-credinta.pdf>.